

SANTA MÒNICA, MARE

per MIQUEL ESTRADÉ

Avui celebrem la festa de santa Mònica. L'antic Missal Romà l'anunciava així: santa Mònica, vídua. El d'ara diu només: santa Mònica. A mi em plauria que digués: santa Mònica, mare. És curiós que, llevat de santa Anna, no trobem al missal cap altra santa que hi sigui presentada com a mare. I mireu que n'hi ha! Santa Perpètua i santa Felicitat, santa Isabel d'Hongria, santa Francesca Romana, santa Joaquim de Vedruna, per posar només uns exemples. És una llàstima, perquè tota mare és un misteri de naturalesa i de gràcia, tan digne, si més no, com les verges, les màrtirs i les vídues, de figurar pel que són i foren. Déu se'ns ha revelat com a Pare, però a l'Antic Testament, quan vol fer-nos comprendre la immensitat del seu amor, es compara a una mare. «Com un fill que la seva mare consola, jo també us consolaré així», diu el Senyor per boca del profeta Isaïes. I, en un altre indret: «¿És que una dona pot oblidar el seu infantó i no sentir pietat pel fill del seu ventre? Però, ni que se'n trobés una que l'oblidés, jo no t'oblidaré mai a tu!» Per expressar la tendresa de l'amor de Déu, la Bíblia usa correntment el mot hebreu *rahamim*, que designa les entranyes maternes i evoca l'emoció visceral que experimenta una mare pels seus fills, Un salmista confessa: «He assossegat la meva ànima en el silenci, com un infant a la falda. Com un infant a la falda de sa mare, és en mi la meva ànima».

L'exclamació Amén, tan sovint repetida en la litúrgia, ve d'una arrel hebrea que expressa solidesa, estabilitat, seguretat, i el seu sentit transitiu profà és portar un nadó en braços. La mare, un misteri de naturalesa i de gràcia. Tinc la impressió que els més grans miracles han estat provocats per les pregàries, o pel dolor, d'unes mares. La Mare de Déu, a Canà, la mare vídua de Naïm, la mare cananea, poden ser els primers de tants i tants d'altres exemples.

Mònica, un dia que no podia més d'angoixa pel seu fill Agustí, aleshores encara heretge maniqueu, demanà al bisbe de Tagaste, la seva ciutat, que mirés de convèncer-lo personalment. El bisbe no ho va creure prudent, però digué a Mònica: «Ves; tan cert haguessis de viure; no pot ser que el fill d'aquestes llàgrimes es perdi». No prenguéssim ara Mònica per una dona tova i ploranera; era dona coratjosa, d'intel·ligència aguda, d'una fina sensibilitat. La seva fe, robusta. I la seva confiança, introntollable, es nodrien en una pregària assídua i en la lectura de les Escripures. Era una dona assenyada, capaç de relativitzar tot el que calgués, prou aguda per discernir allò que venia de Déu de certes fantasies del seu cor. Patí molt, moltíssim, però mai no digué: Prou! Només quan veié el fill Agustí convertit a la comunitat catòlica, li va semblar que havia complert la seva missió: «Què hi faig encara ací i per què hi sóc, no ho sé pas!». Caigué al llit, amb febre, a Òstia, precisament quan tenien decidit de partir, feliços, cap a l'Àfrica. En preguntar-li algú si no li feia esglai de deixar el cos tan lluny de la seva ciutat, va respondre amb una punta fina d'humor: «No hi ha res lluny de Déu; ni és de témer que Ell no reconegui a la fi del món el lloc d'on hagi de ressuscitar-me». Germans: tots els qui ens trobem ara reunits ací som diferents, de cara i de cor. Però tots, sense excepció, hem tingut una mare. Per moltes més coses que fos, qui gosaria adreçar-se-li amb cap altre nom que aquest: mare? Doncs, germans, que santa Mònica, Mare, pregui per nosaltres!